Ч. 182 (13.421). Львів, субота 15. липня 1933. Poeztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Всеукраїнський Національний Конґрес.

Від Редакції. Оголошуємо цю надіслану статтю в порядку дискусії. Радо будемо містити голоси наших громадян у цій дуже важній справі.

З кожним днем українські часописи все густіше заповнюються вістками про страшний, виїмковий, повний голод на Україні. Це вже навіть не голод, — це катастрофа.

В одному із попередніх чисел „Діла“ редакція розшифрувала лист громадянина з Великої України, який, на запит про загальний стан на Україні, уважав найкращим покликатися на грізного пророка Осію, в інтерпретації нашого національного пророка Шевченка: „Погибнеш, згинеш, Україно! Не стане знаку на землі!“

Біда і часткове голодування по цілій етнографічній території українській — це, на жаль, у нас в останні часи постійні гості. Починаючи від першого дня більшовицького панування, недоїдала Велика Україна і пережила два голодових періоди; бувало тяжко і в окремих місцях по Галичині; часто доводилось круто також гірському Підкарпаттю — і український громадянин тепер навіть не дуже зворушується, коли чує про ці речі.

Одначе всьому є міра і край. І те, що робиться на Великій Україні, як пожежа, як вогнева заграва *мусить притягнути увагу цілої Української Нації і кожного українця по цілій земській кулі.*

Річ зрозуміла, що кожна українська територія — Галичина та Волинь, Буковина й Підкарпаття, Українська Америка та Канада, українська еміграція — всі мають свої місцеві щоденні клопоти, більші й менші турботи, але ось прийшла година, коли все це повинно бути відсунене на бік і в центрі уваги мусить стати Велика Україна, ціла українська справа.

Загибає Нація! Це вже сьогодні не істерична фраза, не деклямація, — це грізний, але реальний факт.

І нині ми переживаємо *історичну хвилю*, коли на цей факт має чинно зареаґувати *ціла Українська Нація*, що заховала ще бодай мінімальну волю рухів.

Говоримо про цілу Націю, бо катастрофа є національна. І що проти неї слабі спроможности шляхетного Українського Допомогового Комітету в Румунії, який виловлює з Дністра непострілених наших братів, що поодинокі випадкові інтервенції на Збручі, що, нарешті, безсилі зітхання нашої преси...

Все це лише показує, як мало ми ще перейнялися розумінням усього нещастя, що звалилося на голову нашої Нації, показує, як ми недоцінюємо всіх тих страшних національних, політичних, популяційних, економічних наслідків сьогоднішньої катастрофи, за яку десятки, а може й сотки літ буде відповідати ціла наша Нація і та, що сьогодні ще має кусок насущного хліба.

І це тим більше болюче, що цей образ байдужости, неорганізованости, безсилля виявляємо ми в той час, коли бачимо перед собою приклад, як інша, значно менша нація, була в силі зрушити цілим світом, поставити на ноги все, що є на землі сильного і впливового, до християнських архиєпископів включно, і то з приводу чого? — з приводу поодиноких випадків утиску, що є блідою дрібничкою, супроти пекла, влаштованого для десятків міліонів наших людей.

Але вся річ у тім, що тут діє увесь народ, що тут змобілізовано цілу націю. *І для нас прийшла хвиля*, коли мусить піднестись *увесь* нарід, мусить встати *ціла* Українська Нація.

Прийшов час скликати Всеукраїнський Світовий Національний Конгрес.

Мусять зійтись представники українців з *цілої земної кулі*, щоби обміркувати свою долю, в першу чергу страшний стан своїх братів на Великій Україні.

Галичина й Волинь, Буковина й Підкарпаття, Америка й Канада, Бразилія й Арґентина, Манджурія й Зелений Клин, Велика Україна й велика українська еміграція — мусять негайно, якнайскорше, зійтись разом, щоби очима цілого народу подивитись, що діється з нами, щоби орґанізувати на свою оборону від загибелі усю силу й усі можливости, які лише має сьогодні Українська Нація.

Не місце зараз ширше говорити про те, з кого саме майбутній Конґрес має складатися, де має відбутись, які справи має обговорити і які всенаціональні кермуючі орґани після себе залишити.

Маємо досить освічених і практичних людей, маємо політиків, професорів, правників, фінансістів, маємо пресу — зможемо в усіх цих справах порозумітись.

Найважніше справу почати.

А для початку — уважаємо доцільним, щоби всюди, в центрах українського життя окремих країв та держав, як Львів, Чернівці, Ужгород, Праґа, Париж, Берлін, Ню Йорк, Оттава, Буенос Айрес, Ріо де Жанейро, Харбін і т. д. *повстали ініціятивні місцеві секретаріяти чи Комітети* для скликання Всеукраїнського Світового Конґресу.

Вони були би найбільше компетентні порадити, які партії, орґанізації чи окремі люди повинні булиб явитися від них на Конґрес, вони то — далі — були би тими орґанами, що переводили би справу Конґресу на місцях.

А у Львові мав би повстати Ґенеральний Секретаріят, що відразу взяв би цілу справу у свої руки, навязуючи контакт і порозуміваючись з українцями цілого світу.

Не закриваємо очей на те, що почалиб ми справу не легку, як під оглядом зовнішнім, так і внутрішнім. Сотки ворогів — явних і таємних — будуть кидати нам колоди під ноги. Знайдеться досить своїх скептиків та песимістів. І це — не дивниця, бо Всеукраїнський Світовий Конґрес — це буде історичний крок Української Нації.

Але мусимо сказати, що нема тих труднощів, яких не переборе Український Народ, *коли захоче.*

Бо, зрештою, нема такого закону ні в природі, ні в параґрафах, щоби заказував боронитись, коли живу істоту вбивають. А нас — вбивають, нашу Націю свідомо нищать, — нищать на очах цілого „культурного“, але у високій мірі байдужого до нас світу.

Отже єдина залишається в нашій національній траґедії орієнтація — *на власні сили.*

І коли так, то ціла наша Нація мусить встати на ноги. Тому ми уважаємо, що перший Світовий Український Конгрес не мусить бути ділом лише фахових політиків, лише верхів Української Нації. Ні, тут має взяти участь, у межах можливого, цілий Український Народ.

Тому спеціяльним маніфестом, через організації територіяльні, станові, фахові, економічні, через Церкву й духовенство, через „Просвіти“ й кооперативи, через найменші еміґраційні установи, увесь український нарід, від блискучих столиць аж до найдальших пущ бразилійських, мусить бути повідомлений про Конгрес, про порядок виборів до нього, про його завдання та мету.

Такий всенародній чин високо піднесе на дусі нашу прибиту Українську Націю, він увілле віру в нас самих, він заімпонує світові, він покаже ворогові, що Українська Нація ще жива й добре здає собі справу з його чину, він, нарешті, причиниться до безпосередньої широкої ратівничої акції, що в той чи інший спосіб охоронить не одно цінне життя.

Отже — до діла! Нема тих слів і висловів, щоби змалювати у всій трагічній яскравости глибину історичного нещастя Наддніпрянщини.

І як будемо виглядати перед нашими братами, перед історією, ми сучасники й відповідальні діячі та політики, що, маючи великі можливости, їх не використали і своєї ролі та завдання перед історією та Нацією не зрозуміли.

С. Д.

Траґедія середущого і молодого покоління.

IX.

ІНТЕЛІҐЕНЦІЯ ПАНУЮЧИХ НАРОДІВ ТЯГАРЕМ ДЛЯ НЕДЕРЖАВНИХ.

Уже в іншому місці представив я, що европейські держави по світовій війні, щоби зменшити безробіття інтеліґенції, розбудовують понад фінансову спроможність своїх буджетів бюрократичний апарат. При тому пануючі народи з правила не допускають до участи в державному апараті інтеліґенції недержавних народів. Таке поступовання є загальною напрямною політики всіх европейських держав. Таким чином території недержавних народів є кольоніями для інтеліґенції пануючих народів. Деякі уряди дають своїм службовикам окремі премії у формі спеціяльних додатків до платень, коли вони виконують свою службу на чужо-національній території. У дипльоматичній мові називається, що інтеліґенція пануючих народів несе освіту і культуру для нібито менше освічених і некультурних недержавних народів. У дійсности та інтеліґенція має на цілі денаціоналізацію і господарський визиск автохтонного населення. При томуж не можна забувати, що на „кольонії“ йде не найліпша, а звичайно найгірша частина інтеліґенції пануючих народів, та частина, яка хоче скоро за всяку ціну збогатитися. У повоєнному часі інтеліґенція пануючих народів просто заливає своєю кількістю території недержавних народів.

Візьмім наприклад українські землі в Польщі. Проф. М. Кордуба виказав, що територія, на якій українське населення творить у Польщі більше як 50 проц. виносить 124.074 кв. кільометрів, отже майже одну третину поверхні цілої польської держави. Державний і півдержавний апарат на українських землях з військом і поліцією включно є навіть численніший як у корінній Польщі (більша є кількість поліції, а на „кресах“ є навіть окрема установа т. зв. КОП.— Корпус Охорони Пограничa). В іншому місці ствердив я, що в останньому польському буджеті платні державних службовиків усіх катеґорій виносять річно 1 міліярд 230 міліонів зол.

Українські землі творять у Польщі 1/3 поверхні цілої держави і тому можемо зовсім сміло приняти, що удержання державного апарату на тих землях виносить теж 1/3 особового буджету, себто 410 міл. зол. Додаймо до того ще удержання самоуправного апарату українських кас хорих, публичних обезпечень, державних і півдержавних банків, а не помилимося, коли ствердимо, що платні державного і від держави залежного бюрократичного апарату виносять на українській території яких 700 міл. золотих річно. Приймім оптимістично, що польське й жидівське населення, замешкале на українській території, покриває 300 міліонів, то всетаки залишиться 400 міліонів, які платить українська

населення на удержання державного і півдержавного бюрократичного апарату. Державні тягарі у формі безпосередніх і посередніх податків і ріжного роду оплат, що їх платить українське населення, йдуть по більшій части на удержання чужонаціонального бюрократичного апарату, себто чужонаціональної інтелігенції. З цього ледви чи 1 проц. йде на удержання української інтелігенції, занятої ще в державному апараті.

Така є тверда дійсність і нема ніяких виглядів на те, щоби та дійсність у близькому часі змінилася в нашу користь. Серед яких обставин боротьба за доступ української інтелігенції до державного апарату, а вперше чергу до шкільництва може мати вигляди на успіх, скажу пізніше.

РОЗГЛЯД МОЖЛИВОСТЕЙ РОЗМІЩЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ.

Розглядаючи справи теоретично є дві можливости розміщення української інтелігенції. А саме:

1) державна служба у найзагальнішому того слова розумінні;

2) служба свому народові, чи то в українських установах, чи на самостійних стійках.

Розважмо першу можливість. Сьогодні є така дійсність, що нема можливости і не може її бути в близькій будуччині, щоби українська інтелігенція могла увійти в склад державного чи залежного від дрежави бюрократичного апарату. Теоретично беручи є можливе, що скорше чи пізніше українець зможе стати вищим урядовцем. Але нема можливости, щоби принято на державну службу хочби 100 учителів чи 100 возьних української народности. Хто думає інакше, цей є непоправний фантаст. Польська безробітна інтелігенція стоїть на становищі, що не на це польська держава виграла війну, щоби українці йшли на державну службу, а вона залишалася безробітною. Таким чином одна з можливостей розміщення української інтелігенції не істнує в реальному житті. Недавні редукції українців у судівництві тільки підтверджують мій погляд.

Хоч перша можливість розміщення української інтелігенції не істнує, то всетаки вона істнує в уяві широких верств українського громадянства і то як у батьків, так і в молоді. Знаю численні випадки, що батьки і молодь, що покінчила студії, леліє нездійсниму думку, що чейже колись часи зміняться і українців прийматимуть у більшій кількості до державної служби. В одному повіті в часі політичної наради звернулася до мене делеґація укінчених семинаристів і семинаристок. Вони представили мені, що їх є в тому судовому повіті двацятькілька осіб, що вони від яких 5-ти літ вносять прохання до всіх кураторій у Польщі про приняття на учительську службу. Показували мені по кільканацять відмовних відповідей.

Рівночасно з тим звернулася до мене делеґація селянок і просила: „будь ласка підтримайте нашу справу в „Союзі Українок". Ми від більше як пів року безуспішно старіємося, щоби „Союз Українок" прислав нам інструкторку шиття білля і інструкторку куховарства. Ми заплатимо. Вони зможуть у нашому повіті уряджувати курси в цілому ряді сіл".

Яка траґедія! На українських селах брак інтеліґенток до праці серед народу, а рівночасно по тих селах сидять інтеліґентки — українські жінки, які є тягарем для своїх батьків, які бояться працювати в читальні, чи кооперативі, щоби не пошкодити собі при принятті на державну посаду.

Скільки українських студентів на фільософічному, а навіть правничому і технічному факультеті кінчить студії в тій надії, що таки вдасться їм одержати державну чи півдержавну посаду. Це все доказує тільки, що психольоґічне наставлення великої кількости безробітної української інтеліґенції є помилкове, і воно стає одною з важних причин безробіття української інтеліґенції.

ТРАГЕДІЯ ТАЙНОГО УКРАЇНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

Багато у нас говорилося і писалося про причини невдачної спроби з тайним українським університетом у Львові. На мою думку головною причиною невдачі було те, що тайний український університет був побудований на австрійських зразках високих шкіл. Високі школи в усіх державах продукують по більшій части інтеліґенцію, призначену до служби в державному бюрократичному апараті. Коли би замість тайного університету були в нас засновали вищу школу громадянського знання, яка давала би українському народові освітників, кооператорів, публіцистів, купців, промисловців, словом тих, які розбудовували би поодинокі ділянки українського життя, то ця школа була би істнувала по сьогодні. Тайний університет продукував правників, і медиків, яких не признавала державна влада, а тим самим не був достосований до потреб українського народу, і до дійсности, в якій живемо. Ще сьогодні є пекучою у нас потреба української школи громадянського знання.

Володимир Целевич.

У справі допомоги потерпівшим від повені.

Комунікат Т-ва „Сільський Господар".

Катастрофальні елементарні шкоди, які понесло наше населення в наслідок довготрівалих дощів, повені та градових і снігових бур, вимагають від нашої організації негайно поспішити з допомогою жертвам цього лиха.

Просимо Хвальні Філії зібрати негайно відомости про розміри шкід у свому районі та переслати їх безпроволочно до Централі Товариства „Сільський Господар", щоби можна було усталити розміри шкід та на основі зібраних у краю точних даних почати допомогову акцію.

У звідомленнях з місць до Централі належить подати місцевости, яких населення потерпіло шкоди. Для кожної зокрема подати:

1. Кількість морґів лук, управного поля та поодиноких культур, залитих водою, знищених градом, снігом тощо.

2. Кількість знищених мешкальних та господарських будинків (окремо цілковито, а окремо частинно).

3. Шкоди в худобі.

При кожному роді шкід подати приблизну її грошеву вартість.

4. Крім того подати відомости про знищення доріг, мостів, громадського майна і т. д. та жертви в людях.

Рівночасно з пересланням цифрових звідомлень про розміри шкід у районі філії, просимо подати, яка є потрібна допомога пошкодованому населенню.

Вкладаємо отсим обовязок на всі Хвальні Філії „Сільського Господаря" в краю надіслати до Централі як лише це є можливим найскорше звідомлення з місць, а саме, як з районів, обнятих катастрофою, так і всіх інших філій у краю, щоби можна було мати образ господарського положення цілого краю і відповідно до того підготовити допомогову акцію.

Краєве Господарське Товариство „Сільський Господар" у Львові.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 15. ЛИПНЯ 1933.

ДАМЯН ГОРНЯТКЕВИЧ. 4)

Краса українських земель.

Голоси чужих і своїх.

ХОЛМЩИНА.

При самій школі є мала церковця, помальована на синьо, в середині повна барвистих ікон. Був я там навіть кілька разів. Манить мене їх чистий спів, могутній, звязаний непорочною гармонією, який своїм частим „Господи помилуй" полонює вухо слухача. Нарід це дуже музикальний. Ніколи не забуду тих українських дум, які раз сумом гомонять, то знову розвеселюють тоном козачка. Наслухався я тих пісень доволі. Молодь, яка збирається в зимові вечорі на „досвітки" згідно співає. „Маруся", „Ой не ходи", „Бабусю" тощо, це архитвори народніх мельодій, то величава симфонія голосів, вилита з грудей музикального люду.

Пробував я підсунути їм польські пісні, зближені аріями до українських, отже Монюшківські, але вони сильно переконані, що українські пісні кращі, тому навіщо їм польських співів.

Всеж таки не треба попадати в зневіру. Порив і ентузіязм, розбуджений у шкільних мурах переможе, осушить крівавий піт на чолі. Треба витрівати! Ми на стійках".

Цінним доповненням настроїв на Холмщині може бути наукова виправа професорів д-ра І. Зілинського й пок. С. Томашівського у 1930 р. Точними науковими дослідами хотіли наші вчені розвязати питання, де саме лежали Червенські Городи. Не дуже притягала їх Городенщина зі своїм Червоногородом, щось гнало їх на північ. З Холма виїхали вони до одної місцевости, яку ріжно називають тамошні поляки й українці. Поляки зовуть її Сомсядка, українська назва звучить Сомтязка. Топографічні досліди промовляли за дуже давним істнуванням цієї оселі, загальну увагу звертав незвичайно широкий шлях, що переходив туди з Холма. Другим свідком поважної минувшини є вали замку. Навіть око пересічного глядача, не-археольоґа мусить вразити вид тих валів, викопаних без сумніву людською рукою як підстава властивої будівлі. Зі самої будови не лишилося нині найменшого сліду, одначе польські консерватори зацікавилися цією точкою й поставили там вартівника, що заборонює кожному — хочби тільки поверхово, — розкопувати землю. Все те чекає на досліди урядових археольоґів. Фільольоґічні й історичні студії навели обох наших професорів на здогад, що мабуть там лежав історичний Сутейськ. Хоча істнує ще друга теорія пок. Петрушевича, що Сутейськ находився на місці нинішного Санча (Лемківщина), всеж таки нахідка проф. Зілинського й Томашівського кидає новий жмут світла на українську бувальщину. Шкода тільки, що брак часу й заборона консерваторського уряду не дали змоги цим дослідникам провірити основніше цього питання, а може топографічне означення Червенських Городів було би нарешті розвязане.

Зі Сомтязки — положеної на мішаній нині польсько-українській території, виїхала ціла експедиція в чисто-українську сторону до Чермна. Сама льокальна назва дала підставу проф. Зілинському до висновку, що мусіла вона ловстати від колишнього імени Червень. За приїздом на місце побачили учасники виправи знову такий самий широкий шлях, а місцеві люди розказували, що оподалік є там також вали колишнього замку. Д-р Томашівський забрав своїх учеників і пішов туди, тоді як проф. Зілинський стрінув якогось старенького дідуся і навязавши з ним розмову, став записувати таки на дорозі (при помочі студентів) діялектольоґічний матеріял. Серед напруженої праці вони встиглиледви запримітити, що по другому боці улиці була крамничка з обдертою вивіскою, а на порозі стояв молодий чоловік. Почувши українську мову — він підбіг до гурту й з радістю привитав їх як своїх земляків. Був це справник місцевої української кооперативи. „А чомуж у вас нема навіть крамничної вивіски?" — „Була ще вчора, але поліція забрала, наказуючи мені перемалювати її до трьох днів, на біло-червоно і то по польськи. На це я сказав їм, що до тих справ вони не мають права мішатися, це залежить виключно від доручення влади — Ревізійного Союзу. Одначе це не помогло й вивіску здерли мені".

Свідомість селянських мас на Холмщині величезна, а скріплюється вона „ревіндикацією" церков і нехтуванням нас, як громадян третьої сорти, а селян як паріїв.

Про Волинь появилися дві статті в часописі „Сьвят" з 1930 р. ч. 33. Й. Островського про Острог, а друга з 1931 р. ч. 33. п. з. „Нижня Волинь". Ось винятки з другої: „Волинське воєвідство належить безперечно до найцікавіших і найбільше ріжноманітних провінцій сучасної Польщі. Рівно добре її північна частина: меланхолійна, низинна й повна лісів з бідною ріллю, як і її полуднева частина, буйна, плодюча й повна краси, — можуть захоплювати кожного туриста й заспокоїти всі його вимоги, хочби й вибагливі. Щодо північної частини, то вона неначе останнім етапом велитенських просторів Білоруси й безмежних Пінських болот. Первісність проявляється не лише в багатій формі краєвиду, в характері й вигляді людей, але також у цілому веґетативному істнуванні, врешті вона є дійсним висказом тих лісних просторів, де тягнуться тільки багна й неурожайні піски. Найкращим знавцем тих північних теренів, так мало — здавалося би, — привабливих, є тільки мандрівець-бурлака, що появляється там із першими проміннями весняного сонця.

(Продовження буде).

„Стрижії“ -- нова язва колективів.

„Вистригають ножицями гектари засівів...“

Не проминули ще в радянській пресі алярми на тему „залогінських“ саботажів, як оце здарила вона на свіжу тривогу: „Скрізь, на Україні і в Росії, на Кавказі й Кубані, помічається — пишуть „Ізвестія“ — щоденно дивне явище. З міст, з містечок, з сіл у білий день ідуть на поля колгоспів тисячні маси людей з мішечками й ножичками і „стрижуть“ збіжа. Стрижуть, аж серце крається...“ За „Ізвестіями“ та „Правдою“ всі радянські часописи, що й переповнені вже від яких трьох тижнів описами тих „парикмахерських“ випадків. Що вони не одиничні а масові і в якому розмірі, про те зустрічаємо в одному тільки 176 ч. „Правди“ з 28. червня ц. р. таке: „Візьмім наприклад наш колгосп „Куркуль“, „Вільна Праця“ або Вороскoлевську станицю. Скільки зерна стягнули ці „стрижії“. Цілі лисини повистригали на засіяних полях! Але що лисини. На відтинку 3. бригади колгоспу „Вільна Праця“ вистригли „стрижії“ цілих 12 га засівів“. Додаймо, що у Воросколевській станиці вистригли вони стільки збіжа, скільки належало перекaзати місцевим колгоспникам за нормами на зиму ц. р. і матимемо повну картину, що зайвий раз доказує впарі з іншими явищами „провал“ цьогорічних жнив на цілій Радянщині у всій ширині. Не поможуть вартові на конях, коли населення поставлене перед ділему жити або вмерти серед збіжа і сякого-такого врожаю.

——о——

Політична лекція з історії.

(Стаття з кругів наших читачів.)

Над свіжими могилами Хвильового та зокрема Скрипника мусить призадуматись кожний свідомий українець. Мусить призадуматись не тільки, щоби уже по традиції згадати борця, що загинув з волі Москви, але і тому, щоби ясніше усвідомити собі той історичний шлях, на який ступила Україна під теперішню пору.

Декому моглоб здаватись, що між переможеною українською республиканською армією і переможною червоною було тільки розходження в думках на тактику праці для України. Тоді як українська республиканська армія і її провідники вірили, що тільки державна незалежність забезпечить Україні вільний розвиток, то наші червоні комуністи вважали, що незалежність, це буржуазний забобон і що й без незалежности буде Україна розвиватися в умовинах „нового“ соціялістичного ладу.

Чи не мали ми вже якогось прецеденсу такого способу думання в нашій історії? Якже ні — безліч! Один із типічних це — Многогрішний. Таксамо як і тепер, і в першу Руїну Україна поділена і Многогрішний доходив до булави на Лівобережжі (скажім Радянська Україна) як експонент тої політичної думки, що *не треба боротися, а що треба пристосовуватися.* І таксамо як сьогоднішні радянські політики мають перед собою приклади всіх отих Многогрішних в нашій історії, таксамо і Многогрішний був свідком загину й нереальности цеї політичної утопії у свого попередника Бруховецького.

Бо по перше: той, хто в даний момент є на горі, отже конкретно москалі на В. Україні, ніколи не здадуть цього свого упривілейного становища доти, доки українці будуть слабші від москалів. По друге, кожний кольоніст стремить до обезсилення тубильця (щоб самому почуватися безпечно) та до його асиміляції. А по третє: економічні та культурні справи — це найполітичніші справи з усеї політики особливо в малорозвинутого народу, який закордонної політики не плекає, бож не має своєї держави!

Отже маємо конкретно поруч себе тепер два типи політиків на В. Україні. З одної сторони Сталін, муж революції, такий як і Наполеон. Ані один ані другий не належали до пануючої народности, один — корсиканець, другий — грузин. Але обидва звязали свою долю з долею революційної нації, один — французької, другий — московської. І як усі династії впродовж всієї людської історії, хоч дуже часто походили з іншої нації, але конкретно працювали для тої національности, якій приказували, так і Сталін (як і Наполеон) пожертвували своїм маленьким краєм для своїх особистих великих можливостей. Сталін нині не грузин, але москаль. І як москаль переводить на Україні московську політику. Своє становище в Москві, тому, що є грузином по народности, має остільки улекшене, як мав його улекшеним і Наполеон. А яка це московська політика на Україні? Хто хоч трошки слідкує за тамошнім життям, той бачить, що це вже не є „не било, нет і не будет“, але просто: „desinteresement“ у питанні чи „било“, коли є, то є, але *„не будет“*. Виразне й безпардонне. Революція йде до знищення національностей так, як того хотіла і французька революція! Мая бути одна пролетарська московська нація! А нині з другої сторони тип українського політика. Цей розлвоєний. Передовсім він носить у собі заразу, що *головна річ* пролетарська революція чи будівництво соціялізму не залежно від того, *хто* це будівництво проводить. Йому прищепили офіційну думку, що пролетаріят не має батьківщини і що для соціялізму треба жертвувати всім. А з другої сторони він бачить, що всі його жертви марні, що всіх жертв мало для Москви та що взагалі Москва вважає, що українці мають усім тільки жертвувати, не сміючи навіть мріяти про якісь і свої права.

І помаленько в цій атмосфері росте розуміння *більшовизму як московського націоналізму.* До цього пізнання прийшли вже за кордоном давно та тільки до України такі думки не доходять. Особливо останні публікації, зокрема американські, про теорії нації та націоналізму явно довели, що більшовизм це тільки окремий вигляд націоналізму московського. Бо щож то є націоналізм? То є наставлення для своєї нації придбати або задержати найбільшу можливість усіх прав на найвищий добробут, зокрема забезпечити свою державність.

І нині приходимо до начеб то залишеної нами теми про неможливість щось робити при політичному наставленні керманичів Радянщини не боротись. Російська імперія явно розпадалась при кінці світової війни. Керенщина не могла її зберегти. І тут повстав більшовизм, як протест проти безсилости московської буржуазії. Цей більшовизм, щоби задержати розпад імперії, ужив тих самих метод, що їх хотів тодіж ужити австро-угорський цісар Карло, коли запропонував національностям — автономії. Тільки, що в Австро-Угорщині звертався по перше старий політичний режім, а по друге до значно свідоміших народів. У Росії більшовики в ореолі нових людей волі звернулись із тою самою пропозицією до темних народів. і те, в що не повірили народи б. Австро-Угорщини, тому в більшости повірили народи простолюддя Совітщини. Політичний маневр московського націоналізму (бож збереження держави для москалів — не соціяльна річ!) повівся. Держава була збережена.

Маючи державу розкавалковану автономіями та самостійностями, більшовики заходились в першу чергу її „зісоюзнити“. Ясна для кожного ситуація: московські націоналісти будуть стреміти до зєдинення, українські до самостійности. Та в тім то й річ, що в Москві лишились сами відроджені націоналісти, тоді як з України вони були прогнані. А ті українські політики т. зв. комуністи, що там лишились так само не доросли були під ту хвилю до завдань державницьких і як Многогрішний за Руїни.

Бо не треба забувати, що автономія якоїсь країни, у якійсь державі це двосічна зброя. Це ніколи не постійна річ. Це тільки етап у боротьбі: з точки погляду панучої нації це передишка, щоби задержати при собі цю країну, з точки погляду автономіста це етап до незалежности. Але той, хто уважав би, що автономія тривале зарядження — упаде. Українські комуністи цеї хиби допустились таксамо, як колись Многогрішний. І Скрипник та Хвильовий таксамо як Многогрішний заплатили за цю свою теоретичну недовченість, перші — життям, другі свободою.

Але хиби одиниць і їх смерть не були би такі страшні, коли би то була тільки їх особиста заглада. Біда тільки в тому, що з упадком цих одиниць падають і країни, які вони заступали. Тільки подумати: політика Многогрішного від Гетьманства через Малоросійську Колегію довела до ґуберній на Україні і до „не било, нет“... Політика Скрипника привела від формальної незалежности Радянської України до Союзу, потім до Постишева, Затонського з його „де 25 прц. москалів — там мусить бути московська школа“! З таким наставленням всесоюзницьким і старий більшовик (такий як і Сталін) Скрипник мусить іти до небуття. Іншого виходу нема.

Але таксамо як Наполеонів французький націоналізм, прикритий „свободою, рівністю та братерством“ викликав вибух націоналізму в Західній Европі, таксамо і Сталінів московський націоналізм з його соціялізмом розжарить націоналізм на Сході. Бо вже той націоналізм тут є. Є вже Хвильовий, є вже навіть Скрипник. Треба памятати, що воюють уже мертві. Мертві творять традицію. До великої революції український народ так основно був замкнутий до труни, що брала розпука на одну тільки думку про нашу будучність. У революції він відродився. Найперше пізнав себе по імени. Особливо на Великій Україні. Український народ істнував і до великої революції таксамо, як істнували бідні до Маркса, але тільки від тоді, відколи дали цим „бідним“ політичний термін „пролетаріят“, відтоді цей пролетаріят став також політичною силою, а не обєктом для вправ у християнському милосерді. Подібно стоїть справа і зі спопуляризуванням однозгідного імени для всіх цих малоросів, югоросів, русинів, лемків, кубанців і т. д. Відколи всі ці племена знають, що вони українці, вони прямують до того, щоби стати нацією — створити собі свою державність. Ще одна спроба многогрішнівщини, новітня скрипниківщина скінчилася. Скінчилася відходом зі сцени життя її ідеольоґа. До слова приходять голоси мертвих зпід Крут, зпід Базару і зпід тисячів інших місцевостей України.

І як по Наполеонові прийшла новітня Німеччина, Італія, як по світовій війні — Чехословаччина, Польща... так по російській революції ще прийде Україна, Сибір, Грузія і т. д. Бо за сильно стає національний принцип конструктивним принципом упорядкування світа та... українська політика перепробувавши всіх метод боротьби, стає нарешті хоч і пізно на европейський принцип боротьби за своє істнування.

Помаленько але невпинно і на В. Україні росте переконання, що *без власної держави* нема життя та що Москву треба бити в Москві, а не в Києві чи Харкові. І проти московського „не будет“ стоїть тут українське переконання: „Москва мусить зникнути“.

К. Р.

Ширіть наш часопис!

Новий самоуправний закон.

ВОЛОСТЬ.

До обшару волости (по польськи gmina), входить одна, або більше місцевостей (осад, містечок, сіл, осель, присідків, кольоній, застінків, фільварків і т. п.). Величина волости повинна відповідати природному засягові мешканців получених місцевостей, як також запевнити волости виконування її завдань. Кожна волость є самоуправною територіяльною одиницею, особою публичного права і підметом маєткових прав.

Членами волосної ради є війт (wójt), підвійт (podwójcie), лавники (ławnik) і радні. Число радних у волостях до 5.000 мешканців — 12, до 10.000 — 16, понад 10.000 — 20.

Волосна управа (zarząd gminny) складається з війта, підвійта і двох лавників, а у волостях з числом мешканців понад 10.000 — з трьох лавників. Війта і підвійта вибирають радні в тайному голосуванні більшістю голосів їх законного числа. За цим іде стисліший вибір, як що ніхто не дістав абсолютної більшости. Так само в тайному голосуванні вибирають радні лавників. Якщо є двох лавників, то голосують тільки на одного зі зголошених кандидатів, а вибрані є ті, що дістали найбільше голосів. При виборах трьох лавників, пропорціональне голосування. Волосний радний тратить свій мандат, якщо прийме становище війта, підвійта або лавника.

Волость має мати відповідну скількість урядовців, а щонайменше волосного секретаря (sekretarz gminny). Волосний секретар має мати відповідну освіту, практику і фаховий іспит, про що вийде міністерський розпорядок. У волостях з числом мешканців нижче 5.000 — можна неустановляти секретаря, якщо в тій волости є „заводовий“ війт. Волосного секретаря покликає і звільняє війт на основі ухвали волосної управи, по затвердженні цієїж ухвали повітовим старостою, який передтим засягає думки повітового виділу. Так само призначують і заступника волосного секретаря. Волосний секретар бере участь у нарадах волосної управи і волосної ради з дорадчим голосом і протоколує їх ухвали. Інших волосних робітників приймає і

звільняє від не основі ухвали волосної управи. Службові обовязки і права волосного секретаря і волосних робітників означує службовий статут, ухвалений волосною радою на внесок волосної управи.

ГРОМАДА.

Обшар волости якщо її не творить одна місцевість, ділиться на громади (по польськи (gromady). Сільську громаду творить з правила місцевість, оселя, село, кольонія, осада, містечко, „застінок" (фільварок); ці місцевости можна лучити разом і можна творити з них спільну громаду. Кожна нерухомість у волості належить до обшару одної з громад. Громада є підметом майна, громадського добра і інших маєткових прав. У волостях, яких простір творить одна місцевість, нема окремого устрою громади і всі управнення, застережені органам громади, належать до властивих устроєвих органів волости.

Творить нову громаду, касує істнуючу, змінює границі в окрузі волости, як також дає і змінює назву громади — розпорядок воєводи, виданий при співучасти воєвідського виділу на внесок повітового виділу і вислухавши думки ухвалюючих органів інтересованих громад і волосної ради. Інтересовані громади переводять тоді при зміні границь розрахунки між собою і ліквідацію маєткових справ через взаємне порозуміння, а як його нема, тоді рішає про це властивий повітовий виділ.

Обсяг ділання громади обіймає управу майном і добром громадським і розпоряджування доходами з тих джерел. Громада співділає крім цього з волостю у її обовязках, а також управляє у границях своїх загальних доходів справами виключно місцевого значіння, що випливають зі сусідського співжиття, по змозі, для піднесення культурного, гігієнічного і господарського стану оселі. Те все не звільняє волости від її дотеперішніх завдань, що тяжать на ній на основі обовязуючих постанов. Одначе волосна управа може на основі ухвали волосної ради, затвердженої повітовим виділом, перекавати громаді виконування деяких завдань волосної господарки на просторі громади, якщо вона на це згодиться, або якщо волость переказує громаді достаточні фінансові засоби на повищі цілі.

ГРОМАДСЬКА РАДА. СХОД.

Ухвалюючим органом у громаді є громадська рада (rada gromadzka) або сход (zebranie gromadzkie). Громадська рада мусить бути утворена у тих громадах, що мають більше як 200 мешканців і в тих громадах з меншим числом мешканців, які 200 (це торкається Галичини і пруської займанщини), що на основі дотеперішніх законів мали власні громадські ради. Ухвалюючим органом у всіх інших громадах з числом нижче 200 мешканців на території російської займанщини (отже на Волині, Поліссі, і т. д.) буде сход (zebranie gromadzkie) під проводом солтиса. Сходів у Галичині не буде. Воєвода при співучасти воєвідського виділу, вислухавши думки сходу, волосної ради і повітового виділу може і в тих громадах, де досі був сход, утворити громадську раду.

Право участи у сході мають усі мешканці громади без ріжниці, що скінчили 24 роки, від року мешкають у громаді і не втратили активного виборчого права до сойму, про що точніше була вже мова вище.

Громадську раду вибирають на пять літ. До неї входять: солтис, підсолтис і громадські радні, яких число: у громадах до 500 мешканців є 12, понад 500 до 1000 — 16, понад 1000 до 1500 — 20, понад 1500 до 2000 — 24, врешті понад 2000 мешканців — 30 радних. У такому самому числі вибирають заступників.

До обсягу діяльности громадських рад належать ухвали у справах, які належать до компетенції громад і виконування контролі над солтисом і підсолтисом. Такий самий у засаді є і обсяг діяльности сходу. **Пос. д-р Ст. Баран.**

—o—

НА ЗУСТРІЧ СМІЛИВИМ ІТАЛІЙСЬКИМ ЛЕТУНАМ.

ЛЬОНДОН, 13. 7. ПАТ. Італійські летуни перелетіли вже Атлянтійський океан і осіли в місті Кертврайт на Лябрадорі. Ген. Бальбо вислав привітну телеграму до Муссолінія: „Я гордий, що сповнив Ваш приказ". Муссоліні надіслав у відповідь телеграму з ґратуляціями. Така сама телеграма надійшла на руки ген. Бальбо зі світової вистави в Шікаго. Італійських летунів у Кертврайт витала велика юрба народу та американські летуни, повбирані в чорні сорочки. Американські летуни, витали фашистівським привітом. Підчас лету італійської ескадри низка кораблів обсервувала їх на морю, щоби на випадок катастрофи прийти з допомогою летунам. Але така потреба не заходила. Черговим етапом буде лет з Лябрадору до м. Шідіяк, віддаленого від Кертврайт на 1.000 км. Лет цей не буде такий тяжкий, як з Ісляндії до Лябрадору.

„Остаточний крок" наших євангеликів.

Як відомо, кілька місяців тому Союз Українських Євангельських Реформованих Громад приступив до Євангельсько-Реформованої Церкви в Польщі. Цей крок викликав був обурення не тільки всього українського громадянства, але й самих євангеликів, що вважали його з ідеольоґічного та тактичного боку наскрізь шкідливим для цілости української справи. Буря, яка знялася тоді проти євангеликів, примусила їх призадуматися і відкликати своє первісне рішення. Відклик, прибраний у фразу, що „акцес СУЄРГ до Єв. Реф. Церкви в Польщі мав на меті перетворити його в самостійну Українську Євангельську Реформовану Церкву", мав дати Союзові правне становище в державі та „можливість спокійного розвитку" і був проголошений як „ухвала Синоду Єв. Реф. Церкви в Польщі" і виглядає він за органом СУЄРГ „Сіяч" з липня ц. р. так:

„Синод, по вислуханню предложення Консисторії в справі єв. реформованого руху серед Українців і внаслідок ухвали конференції ґремією духовних Єв. Реформованої Церкви в Польщі, маючи на вагляді добро і повагу єв. реформованого руху серед Українців, — ухвалює:

1) Покликати, на внесок українських делеґатів, іменем Синоду, на кермалича місії згаданого руху пастора професора Василя Кузіва в характері Суперінтендента Української Євангельської Реформованої Церкви.

2) Завізвати Виконавчий і Місійний Заряд СУЄРГ до опрацьовання проекту статуту Української Єв. Реформованої Церкви, — згідно з 11. пунктом акцесу СУЄРГ до Єв. Реформованої Церкви в Польщі.

Ося ухвала є впровадженням в життя і реалізацією другого пункту акцесу, а іменно утворення самостійної Української Єв. Реформованої Церкви в Польщі.

Принято на Синоді Єв. Реформованої Церкви в Польщі у Варшаві дня 12-го червня 1933. року.

Голова Синоду
(—) *А. Кариио-Седлецкі*

За згідність звідчить 19. червня 1933. секретар Консисторії (—) *С. Бреч*."

(Печатка Консисторії)

Отак згаданою ухвалою малаб повстати самостійна Українська Єв.-Реф. Церква з суперінтендентом на чолі. Чи для цього потрібно було „акцесу" до Єв.-Реф. Церкви в Польщі, щоби опісля з нею зривати, чи оправдання той „акцес" навіть 6 пастирями і 5 евангелистами та чи Українська Єв.-Реформована Церква забезпечена на майбутнє від чергових акцесів і зворотів від них нехай собі на це відповість громадянство само. Наша думка в тій справі відома. Навіть суперінтендент Кузів не дає ніякої гарантії, що ця „церква" не буде іграшкою в руках чужої політики, обчисленої на розбивання нашої єдности, чого докази серед євангеликів ми вже нераз мали. А останній доказ це їхній „акцес".

Процес проти проводу „Обозу Велькєй Польскі".

Дня 20. ц. м. почнеться перед окружним судом у Вадовицях карна розправа проти проводу колишнього „Обозу Велькєй Польскі" з Юрієм Ференцом на чолі, за злочин підбехтування й орґанізації протижидівських заворушень 24. березня ц. р. у Мілювці й Райчі живецького пов. Розправа потреває з 10 днів, на лаві обвинувачених сидітиме 41 підсудних. До розправи покликано 45 свідків.

—o—

Будуть працювати повільніше.

Комісії госп. конференції радять.

ЛЬОНДОН, ПАТ. На льондонській конференції спокій. Комісії працюватимуть над питанням задовження держав і срібла. Економічна комісія радитиме над питанням продукції й консумції. На майбутнє працюватимуть комісії повільніше, щоби продовжити теперішню сесію кілька тижнів. Французька преса змінила основно своє відношення до Злуч. Держав: замісць наскоків і злобної критики політики Рузвельта, впевнює вона, що Франція розуміє акцію Америки у справі валют. Преса відмічує, що не робитиме Злуч. Державам перешкод у їх величезному фінансовому експерименті, що має на меті підсилити економічне життя Америки, так, як колись Америка не вмішувалася у такіж спроби Франції.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Найбільшу діяльність виявляє комісія координації продукції і збуту. Технічна підкомісія обговорювала співпрацю центральних банків, але як довідується Райтер, після півторагодинної дискусії до згоди не прийшло. Про це повідомлено президію конференції.

„Дарданельське Льокарно".

Підготовка до пакту Середземноморських і Чорноморських держав.

ЛЬОНДОН, 13. 7. ПАТ. „Дейлі Телеґраф" повідомляє, що підчас розмов, які веде в Римі з Муссолінієм турецький міністр закорд. справ Тевфік Руджі Бей, останній висунув проект „Дарданельського Льокарна". Це вимагало би в першу чергу пакту про неагресію 4-х держав: Туреччини, Болгарії, Румунії і СРСР та з Грецією, що теж зацікавлена у свободі Дарданелів і Босфору. У дальших наслідках вимагалоб це згоди середземноморських великодержав, тобто Анґлії, Італії, Еспанії і Франції про те, як користувалибся з Дарданель їх фльоти і то згоди, при якій ревізія дардан. конвенції з 1923 р., що її вимагає Туреччина, булаб зайва. Ця конвенція, що дозволяє Туреччині фортифікувати здемобілізовану стрефу здовж Дарданелів та уставляти в тій стрефі гармати. Туреччина вимагає пошанувати невтральність Туреччини так, щоби дарданельський просмик був відчинений без загрози для безпеченства Туреччини.

—o—

По широкому світі.

— 20. ц. м. кінчить Мусоліні 50 літ життя. З тієї нагоди підготовляють в Італії окремі папали і свята.

Несвіже мясо, скло, пісок, цвяхи...

Чергових 5 розстрілів на Радянщині.

МОСКВА, ПАТ. Московський уряд розглядав 5 днів справу 12 осіб, обвинувачених у зловживаннях в звязку з прохарчовуванням робітників. Десь від половини мин. року харчі у робітничих „столових" помітно погіршилися. Подавали несвіже мясо, у стравах находили скло, пісок, цвяхи і т. д. Слідство викрило, що все це робив гурт кулаків під пров. колишнього царського старшини Степанова, якого присудили вже були раз на 10 літ тюрми за підпал колгоспу й замах на представника влади. Степанов утік був з вязниці й на весну мин. року почав у Москві саботажну роботу, притягаючи до неї перш за все людей, що працювали в харчевих складах і „столових". Члени цього саботажного ґурта намагалися на всі лади псувати харчі, затроювати страви; нищили загальне добро, вбивали членів колгоспів і т. д. Жертвою того гурту був м. і. вбитий колгоспний діяч Сєневуґін. Водночас організація вела протидержавну аґітацію і підтримувала всі контрреволюційні почини. У висліді процесу присуджено Степанова і чотирьох інших обвинувачених на кару смерти, а ряд їх товаришів на кару вязниці до 8 літ.

Нарушення трактату в Рапальльо?

ПАРИЖ, ПАТ. „Матен" повідомляє, що німецький уряд зажадав від радянського амбасадора в Берліні вияснень, чому його не повідомлено про заходи Москви у справі пакту 8-ох та про підписання того пакту. На думку німецького уряду цей пакт нарушує рапальський трактат. Амбасадор мав вияснити, що пакт 8-ох — це справа тих, що його підписали і має виключно реґіональне значіння.

—o—

Замах на радіостацію?

ШТРАСБУРҐ, ПАТ. Альзацько-льотаринська преса повідомляє, що на тайних сходинах у Людвіксгафен вирішили були провідники націонал-соціялістів зорґанізувати замах за радіостацію у Штрасбурґу, яку гітлерівські кола обвинувачують у постійній антинімецькій аґітації. Радіостацію мали висадити в повітря бомбами штурмовики, що мали продістатися на французький бік, а тоді й пустити вістку, що замах зробили альзацькі комуністи. Один з гітлерівців виговорився про це передчасно і орґанізатори мусіли покинути свій плян.

ЛІК НА БЕЗРОБІТТЯ.

ЛЬОНДОН, 13. 7. ПАТ. Нині на засіданні економічної комісії обговорюватимуть французький меморіял у справі публичних робіт, які мали би знищити безробіття і більшовицький проект у справі економічної умови про ненапад.

Еміґраційні справи.

Виїзд до Канади.

Тим жінкам і дітям (до 18 років), що їх чоловіки та батьки живуть у Канаді, канадійська влада видає дозвіл (перміт) на віїзд до Канади. Канадійські перміти важні 5 місяців від дати виставлення в Канаді. Коли мине 5 місяців, тоді дозвіл неважний. Тому власник перміту повинен заздалегідь виробити собі закордонний пашпорт та інші документи потрібні до подорожі.

У справі гарантійних листів з Америки.

Генеральний американський консулят у Варшаві вимагає далі від еміґрантів, що хотять дістати американську візу, щоби предявляти гарантійні листи, які стверджують маєтковий стан свояків, що живуть у Злучених Державах та хотять спровадити туди своїх найближчих. На цих умовах можуть їхати діти до родичів, родичі до дітей, жінки до чоловіків та чоловіки до жінок.

Еміграція в червні.

В червні виїхало до заморських країв, та Франції й Бельгії 549 осіб. За всякими інформаціями в еміграційних справах треба звертатися за адресу: Еміграційний Дім, Львів, вул. Вишнецьких ч. 4.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Маємо короля.

Найвішня почта принесла нашій редакції такий лист:

„В Імени Їх Королівської Величности Йосифа I., Короля Великої України, приказується Хвальній Редакції Українського щоденника „Діло" помістити на першій стороні надіслану відозву до Українського Народу.

Секретар особистий К. В. У."

До цього долучений маніфест, який згідно з наказом друкуємо. Прохаємо тільки вибачення Особистого Секретаря К. В. У., що не поміщуємо тексту на 1-ій сторінці, бо у нас уже така звичка, що всякий матеріял має своє місце.

Ось цей текст, без змін:

Моє перше слово до Українського Народу.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!

З волі Божої зістав я як Мойсей покликаний до виведення Тебе з неволі. Досить вже Твойого перебування під чужим ярмом; скінчились вже Твої роки недолі й неволі. Теперішні часи такі, що треба бути на все й кожної хвилі готовим.

При Божій помочи й Ми будемо мати свою державу. Організуйся під одним спільним прапором Український Народе, бо тільки в одности сила, а на певно спільною працею осягнеш велику ціль, виборещ собі незалежність, будеш мати свою власну державу.

Не зважай на ніякі обіцянки всяких „Гітлерів", ані инших „борителів за українську справу", бо їх робота є повна підступу й зради. Подай Український Народе свої братні долоні своїм Братам-Полякам. Помирись з Ними. Нехай зникнуть всякі сварки й ворожнеча, а запарює братня любов, якої бажає собі Спаситель Наш Ісус Христос.

Брати Мої. Будьте готові кожної хвилі піти в бій за волю й правду святу, а я при помочі Божій заведу Вас до обіцяної землі, до Вільної й Незалежної України".

Будьте готові.

Ще не вмерла Україна...

Секр. особистий К. В. У.

ЙОСИФ I. (Король Великої України)",

Гадаємо, що до цього маніфесту займе становище ред. Дмитро Паліїв у черговій принципіяльній статті „Нового Часу".

НОВИНКИ

— **Помилки та недогляди в Українській Загальній Енцикльопедії будуть справлені.** Цього місяця появиться останній 30-ий зшиток Української Загальної Енцикльопедії і ним закінчиться загальна частина цього твору. Пять зшитків між 25-им і 29-им, що появляться до кінця 1983 р. міститимуть загальні огляди з украйнознавства. Тому, що загальна частина У. З. Е. закінчена, редакція Енцикльопедії звертається з проханням до всіх співробітників і читачів, що найшли в ній якінебудь помилки, неточності та пропуски, переслати свої замітки за адресу У. З. Е. Львів, вул. Чарнецького 26. до 1. вересня ц. р. Перед кінцем цього року вийде ще суплемент, додатковий зшиток, в якому редакція справить усі доглянені помилки та по змозі доповнить найважніші пропуски. При досить живім темпі праці та неспромозі дістати на час потрібні дані, в У. З. Е. пропущені назви ріжних рідних і чужинних осіб, які могли би ввійти до суплементу.

— **Чи жовто-блакитні барви заборонені?** В неділю 25. червня ц. р. поліція з Наконечного б. Яворова спровадила на постерунок кільканацятьлітнього хлопця — Миколу Гладиша з Вільки Роснівської за те, що він носив на кляпі блюзи маленьку жовто-блакитну стрічку. На постерунку держали його кілька годин і страшили, що такої стрічки не вільно носити.

— **Хто виграв на льотерії?** В першім дні тягнення 3. кляси 27. клясової льотерії головні виграні впали на такі числа: 20.00 зол. на ч. 101560; 15.000 зол. на ч. 25035; 10.000 зол. на ч. 144375; 5.000 зол. на ч. 67460, 82182, 94026, 110488; 2.000 зол. на ч. 22003, 65463, 68334, 116127; 1000 зол. на ч. 22308, 29549, 141388, 148966; 500 зол. на ч. 37463, 47746, 63781, 66415, 71626, 91344, 126819, 151260; 400 зол. на ч. 17815, 31447, 58395, 61437, 65700, 67553, 74627, 84078, 91344, 92897, 112627, 125939, 137931, 139413, 139769, 146539; 300 зол. на ч. 1588, 9148, 18440, 21995, 34955, 46993, 49070, 72022, 75350, 101928, 100340, 116866, 129228, 143039, 143947, 145361, 146224, 146616, 147017, 151539.

— **Смерть під колесами авта.** Дня 28. VI. ц. р. в Яворові и аКурявці попав шістьлітний хлопчина, син Миколи Бориса, під колеса авта Повітової Ради з Яворова і помер за кілька годин на дорозі до львівського шпиталю. Слідство має виявити, наскільки цьому винен шофер.

— **Ревізії й арештування.** Під кінець шк. року перевела поліція на терені яворівського повіту ревізії, вбільшості між середньошкільною молоддю, шукаючи за „нелеґальною" літературою. Арештували кількох молодих людей, з яких частину випустила на волю, а трьох себто: Максимова, **уч.** VIII. кл. з Добромишля, Фітеля, уч. VII. кл. з Молошкович і Галушку, столярського челядника з Яворова — віддали до диспозиції суду. Всі вони находяться в судових арештах в Яворові. („Укр. Слово").

— **Коли це скінчиться?** До 70-літнього селянина Павла Газди з Ільковець пов. Сокаль прийшов кілька днів тому підозрілий тип, представився Іваном Грицишиним з Винник і заявив йому, що син Ґазди, який у 1915 р. пропав без вістки на війні, вернув уже з Росії й находиться в Тернополі, а за кілька днів буде у Львові, куди требаб по нього поїхати. Дідусь зібрався з внуком Ткачуком, поїхали з Грицишиним до Львова, а той завів їх під якийсь ресторан, де наказав їм чекати. Сам пішов у двері і вийшовши за хвилину, шепнув таємно селянинові, що його син „напуває суддю", який зараз видасть йому дозвіл вертати до хати, але потребує 180 зол. заплатити рахунок та на хабаря. Дідусь, що тішився швидко побачити сина, дав йому все, що мав при душі — 167 зол., Грицишин пішов у двері і пропав. Щойно, коли запала ніч, а він не виходив, зрозумів Ґазда, що впав жертвою обманця. Дав знати поліції, а сам поманджав пішки з внуком до рідного села.

— **Краща смерть як втрата землі.** На тлі останньої повені стався в с. Осмолоді б. Перегінська така подія: З дощів, що ляли кілька днів, вилила ріка Лімниця, обляла ціле село, позривала мости й кладки та позаривала навіть поле. Мешканець згаданого села Козак, побачивши, що вода вирвала великий шмат його ґрунту, втратив з розпуки панування над собою і ніби ратуючи землю, скочив у розбурхані хвилі ріки. Люди бачили, як він хвилину змагався з бурунами, і пішов на дно за своєю землею. В тому моменті в хату нещасного селянина вдарив грім, хата почала горіти і в руїнах її найшли смерть жінка та одинока дитина Козака. Трагедія цілої селянської родини зробила в околиці величезне враження.

— **Парцеляції.** Аґенція „Всхуд" повідомляє, що Земський Уряд у Тернополі затвердив парцеляцію таких приватних й ерекціональних маєтків у тернопільськім воєвідстві: Глібів-Степівка пов. Скалат 32 га, Кошляки пов. Збараж 56 га, Заліщики Малі пов. Бучач 92 га, Паушівка пов. Чортків 46 га, Замостє пов. Перемишляни 34 га, Козівка пов. Бережани 143 га, Глещава пов. Теребовля 61 га, Постолівка пов. Копичинці 124 га, Нуще пов. Зборів 63 га. „Курієр Львовскі", передруковуючи оголошення про цю парцеляцію, питає в його заголовку: „В чиї піде це руки?" Чи не слід би спитати й нам так само?

— **„Франція захоплена Гуцульщиною".** ПАТ, а за ним вся польська преса повторила лист секретарки Т-ва прихильників Польщі у Франції, п. Рози Беллі, який надіслала вона на руки станиславівського воєводи, дякуючи йому в повних захвату словах від парижан за змогу оглянути гуцульське мистецтво на виставці польського народнього виробництва. Саме завдяки гуцульському мистецтву, польська вистава звернула на себе увагу.

— **Ріжні вістки.** Віденськ аполіція відкрила стрільницю, де молоді гітлерівці вправляли, підготовляючися до перевороту. — Із Шікаґо повідомляють, що Айнштайн годиться перебрати провід у фізикальнім інституті гебрейського університету в Єрусалимі, коли тільки у цьому університеті переведуть відповідні реформи в його управі — У віддалених частинах Аргентини велика студінь; доходить до 12 ст.; у Буенос Айрес і в Пампа сніги. — У 1936 р. відбудеться міжнародня вистава у Брюссель. — Із провінції Шлезвік-Гольштайн і з Гамбурґу 46.000 шкільної дітвори зіхалося на зїзд у Наймєстер, щоби святити прапори „гітлерівської молоді". — На Азорських островах португальські рибалки злови кита, що мав у череві 40 кіля бурштину, вартости кількасоттисяч зол. — У днях 25.—30. серпня ц. р. радитиме в Мадриді міжнародній конгрес для боротьби з раком. — В Празі вийшла книжка: „Листи царської пари підчас світової війни". — Відомий берлінський проф. хемії й біольоґії д-р Кляппен вбив свої дві дочки і сам опісля застрілився. — В Остриниі повіт Товмач арштували писаря Павла Пічака, що збирав у громаді податки і при тій нагоді вкрав 800 зол. — Естонію навістили такі спеки, що збіжа на полі „згоріло" й на зиму заповідається в тій країні голод.

— **З Українського Наукового Інституту в Берліні** повідомляють нас, що 14. липня відбудеться там виклад німецькою мовою про „Несторову хроніку" д-ра Райнгольда Травтмана, професора славянської фільольоґії у ляйпціґському університеті.

— **Від посухи горять ліси у Швеції.** За один день 12-го ц. м., коли спека у Швеції дійшла до небувалої висоти, було 75 випадків лісової пожежі. Найбільше потерпіла північна частина провінції Норд Боттон, де згоріло кілька сіл і 20.000 гектарів лісу. Здебільша горіли державні ліси. Вітер підсилював пожежі і з огляду на рідке населення у лісистих частинах краю, боротьба з огнем була дуже важка. Найбільші спеки на півночі, де від кількох тижнів не було дощу. Пожежі перенеслися теж на фінляндську територію.

— **Чума й тиф на Радянщині.** За вістками анґлійських й американських часописів, у сибірських й уральських містах поширюється чума. На всіх дорогах, що ведуть до Москви, поставлено окремі відділи, що затримують робітників, які моглиб занести чуму до столиці. Московські шпиталі переповнені хворими на тиф. Життю американців у Росії загрожує поважна небезпека. Були випадки зараження тифом в експресах, що йдуть з Сибіру. У сибір. готелях дозволяють прибувшим мешкати тільки після цілої карантани. В містах мусять особи, що вибираються експресом, предложити посвідку від лікарів та доказати, що перейшли лазню, мають чисте білля і протитифну щіплянку. Радянська преса не згадує про ці жахливі хвороби, побоюючись, що туристи, яких цього року сподіваються, налякаються й до СРСР не поїдуть.

— **Не підписуйтеся всюди!** Муссоліні, що хоче викорінити з італійців ріжні забобони й некультурні звички, почав в останніх тижнях черговy кампанію — на цей раз проти підписів туристів на стінах музеїв й історичних памятників, у церквах і мистецьких ґалеріях. Ця язва, поширена зрештою скрізь, дійшла в Італії до таких розмірів, що тисячі підписів находяться в цій країні на кожному вартіснішому обєкті, навіть на старовинних різьбах і творах славних малярів. Муссоліні наказав прокуратурі не тільки вишукувати підписувачів та притягати їх до суворої відповідальности, але за його почином по вивішував консерваторський уряд скрізь, де прибувають туристи, великі надписи: „Як хочеш конче підписатися, — підпишися тут!" Часописи пишуть, що ці надписи справді помоглu. Замісць на історичних памятниках, прогулькові кладуть свої прізвища на згаданих паперах.

— **Ліндберґ летить до Европи.** З Америки повідомляють, що відомий перший перелетчик океану, Ліндберґ, вибрався дорогою на Гренляндію до Европи, маючи на меті устійнити якнайдогідніші етапи такої траси. З Ліндберґом летить і його дружина, дочка амер. амбасадора Муррова, що на літаку свого чоловіка робить службу телеграфістки. Втаємничені кажуть, що Ліндберґ не вернеться вже мабуть до Америки, бо перед віллетом продав він свою лиховісну фарму в Уплен, де загинув його синок, подарував гроші одній добродійній установі й задумуе на постійне поселитися в Парижі.

— **Кінова кріза у Злучених Державах.** Люди в Америці ходять щораз менше до кіна. 60.000 власників кін рішило зліквідувати свої підпра-

ємства і переміпити їх на якісь крамниці. Найбільше з тих кін буде пиварень, бо пиво має тепер більше популярности, як Грета Гарбо або Чарлі Чаплін. Люди пють зі спраги, з нагоди знижки доляра, безробіття та з якоїнебудь іншої причини.

— **Авторські гонорарі Муссолінія.** За останню свою книжку „Життя Арнольда“ дістав Муссоліні разом яких 210.000 лірів; ці гроші передав він на організацію ріжних фашистівських організацій.

— **Грузинський князь забрав міліони.** Цими днями у Парижі оженився грузинський князь Мдівані з американською міліонеркою Варварою Гуттон. Ця молоденька американка зробила свій перший европейський виступ пять літ тому у славних купелях у Біярріц. Вона мала довкола себе хмару звеличників усякого віку з огляду на свою красу і майно. Вона донька власника відомих велитенських крамниць в Америці, що звуться „Вулверк“; у таких крамницях усі предмети коштують тільки 10 центів. Із тих 10 центів складаються міліони. Кажуть, що панна Гуттон діставала річно від батька кілька міліонів на власні видатки. Коли їй стало нудно у Парижі, на Рівієрі і в інших літнищах, вона вибралася в подорож до Сіяму. Саме тоді грузинський князь Мдівані, хоча сам небагатий, единий із усіх її звеличників вибрався за нею і единий зумів її переконати, що кохає її особисто, а не самі міліони. Таким способом кілька американських міліонів через його руки залишиться у Франції.

Дописи.

БОБРЕЧЧИНА.

Що зробили з села сельробівці? Від коли в Коцурові, бобрецького пов. „запанували“ сельробівці, завмерло в селі всяке українське життя. Молодь, яку підбехтали старі сельробівські вожаки, нехтує усім своїм рідним від церкви до мови і стала безбожна. Гарний читальняний дім, побудований грішми наших емігрантів в Америці, перемінився у якусь коршму, де молодь висиджує в шинках, вилігується або спить, вигукує сороміцькі пісні та що найбільше робить у ній танці й пиятику. Всяке культурно-освітне життя в цій святині завмерло, а коли один з голов читальні хотів надати їй новий напрям праці і виключив одного типа, що загарбав самовільно читальняне майно, сельробівці скликали потайки заг. збори й вибрали для неї новий виділ, що й довів її до теперішнього стану. Сельробівська дурійка показується і підчас церковних відправ та церковно-національних свят. В неділі сельробівська молодь стає в шапках під церквою, курить і насміхається з тих, що йдуть до неї, а коли на Великдень цього року ... дома молодь села оправила могилу Січового Стрільця, на якій мала відбутися панахида та повісила на ній вінок з жовто-блакитною лентою, сельроби цю ленту зірвали і завісили свою червону з написом „За волю працюючого люду“. Недавно вструнули ці збольшевичені темнюки ще кращу параду: Пересічний в селі людина, якої було хіба заслугою те, що був сельробом, влаштували „величаві похорони“, підчас якого на читальні вивісили чорний прапор та бахнули аж чотири промови. Очевидно — похорони відбулися без священика, а тим часом був це один з руїнників села і помер нагло. Скрут вязів — у селі кажуть за те, що сміявся з ..., яка в Коцурові в Зелені Свята відбулася. Словом — в селі починає творитися щось ляче, диване й непорядне, що грозить анархією й розвалом його душі й організацій. Чи на те нема ради? Чи не булиб ласкаві заглянути відважні наші націоналісти? До вони? Свій.

Нові книжки й журнали.

УКРАЇНСЬКИЙ ПАСІЧНИК, орган Пасічницької Секції Т-ва „Сільський Господар“ і кооп. „Рій“ у Львові. Ч. 7. Рік VI. Львів, липень 1933 р. Ювілейне число з нагоди 5-ліття журналу з багатьома ілюстраціями і додатком „Практичне Пасічництво“.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Театр вечинний з причини ферій.

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 14. липня год. 8. веч. „Муринчик“. Трупа Редути під дир. Остерви.

Субота, 15. липня год. 8. веч. „Муринчик“. Трупа Редути під дир. Остерви.

Кіна.

АДРІЯ: „Добродій людства“.
АПОЛЬО: „Муж 5 улви“.
АТЛЯНТИК: „Кікі“.
КАСІНО: „Чому згрішила“ та „Мужі і жінки“.
КОПЕРНИК: „Дівчина з гір“ і „Піднебесні лицарі“.
МАРУСЕНЬКА: „Дівчина з гір“ і „Піднебесні лицарі“.
МІРАЖ: „Серце на роздоріжжю“.
МУЗА: „Кожному вільно кохати“.
ПАЛЯС: „Спів — цілунок — дівчина“.
ПАН: „Распутін“ і „Вікторія та її гузар“.
ПАСАЖ: „Нічна пригода Альдінія“ та „Івонка“.
СТИЛЕВЕ: „В кожній пристані дівчина“ і „Ревія“ Садовського.
ХИМЕРА: „Мущини в її житті“.
УТІХА: „Його маленька“ і ревія.

Закордонне радіо.

Пятниця, 14. липня 1933.

Букарешт (394,2) 20.15 Симфонічний концерт; Штутгарт (360,6) 20.15 Трубач з Севінген — опера.

Львівське радіо.

Пятниця, 14. липня 1933.

7.00, 7.05, 7.20, 7.25, 7.30, 7.52, 7.55 Ран. програма; 12.55 Полудневий денник; 14.55, 15.15, 15.50, 18.35, 22.40 Грамофон; 15.10 Сільва рерум; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 16.00 Трансмісія з Цехоцінка; 17.15, 19.40, 20.00 Трансмісія з Варшави; 19.20 Всячина; 22.25 Спортові вісти; 22.35 Комунікати.

Субота, 15. липня 1933.

7.00, 7.05, 7.20, 7.25, 7.30, 7.52, 7.55 Ран. програма; 12.55 Полудневий денник; 14.55, 15.15, 19.00 Грамофон; 15.10 Сільва рерум; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 16.00, 16.30 Концерт; 17.00, 18.15, 19.40, 20.00, 21.05, 21.30, 23.30 Трансмісія з Варшави; 18.35, 22.00 Трансмісія з Цехоцінка; 19.20 Всячина; 21.15 Туристичний кутик; 22.25 Спортові вісти; 22.35 Комунікати; 22.40 Концерт мандолиністів.

Читайте „Діло“!

БІРЖА.

ДОЛЯР ЗНОВУ ПАДЕ.

У четвер 13. липня вполудне філія Польського Банку у Львові платила за доляр 6.10 зол. На чорній біржі плачено за доляр 6.17 зол. Тенденція далі знижкова.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	золотих до
Пшениця двірська	37·	38·—
Пшениця збірна	35·—	36·—
Жито одноціле	23·25	23·75
Жито збірне	22·50	22·75
Ячмінь двір. одноцілий	21·50	22·—
Ячмінь на мливо	22·50	23·—
Овес галицький	9·75	10·25
Овес замоклий	14·—	14·25
Кукурудза краєва	22·50	23·—
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	20·—	22·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краєва (з мішк.)	17·—	18·—
Горох пів-Вікторія	24·—	26·—
Горох полевий	21 —	25·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	10·50	11·—
Вика сіра	9·—	9·50
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	16·25	16·75
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·25	8·50
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	10·—	10·25
Висівки пшеничні	10·50	10·75
Пшоно	37·—	38·—
Просо краєве	28·—	29·—
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	38·50	39·50
Пшениця збірна	36·50	37·50
Жито одноціле	25·25	25·50
Жито збірне	24·50	24·75
Ячмінь на мливо	22·75	22·25
Овес збірний	14·25	14·75
Мука пшен. люксусова	71·—	71·50
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	44·50	45·—
Висівки житні	10·25	10·50
Висівки пшеничні	10·75	11·—
Крупи ячмінні грубші	38·—	40·—
Пшоно ч. 1	41·—	43·—
Пенцак ч. 10	38·—	40·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 13. VII.: за масло пріма десерове за 1 кг. 2.10 зол., молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60 за копу. Тенденція на масло і сметану удержана, на яйця знижкова, на молоко слаба.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Замісць квітів на домовину бл. п. Вуйка о. Склепковича в Поморянах зложив на Рідну Школу 20 зол. Ярослав Скоплюк. 45 1—1

Український Хор Дм. Котка.
15. VII. — Гвіздець.
16. VII. — Городенка.
17. VII. — Заліщики.
18. VII. — Тлусте.
19. VII. — Чортків.

Д-р Василь і Одарка з Микитчуків Витвицькі складають 50 зол. на Українських Інвалідів замісць повідомлень про своє вінчання, що відбулося дня 29. червня 1933 р. в Станиславові. 46 1—1

Рідня бл. п. Пантелеймона Малиновича, помершого у Станиславові дня 3. 7. 1933, замісць подяки Високопреподобному Духовенству, Установам і Громадянству Станиславівщини за звеличання похоронного обряду, — зложила на потреби: Сокола І., Орхестри Т-ва „Зоря“ й Кружка „Рідної Школи“ у Станиславові по 20 зол. 49 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

Адвокат **МИХАЙЛО ҐЕНИК БЕРЕЗОВСЬКИЙ** ем. окр. судя переніс свою адвокатську канцелярію із Жидачева до Коломиї і веде її в Коломиї при вул. Ягайлонській ч. 4. І. поверх. 48 1—1

БРОНЗІВНИЧА робітня Фединського Стефана Львів, Ринок 9, виробляє нові, відновляє і позолочує всі церковні річи з металів. 2496 8—?

АДВОКАТСЬКА канцелярія в повітовому місті на Поділлю до відступлення. Зголошення слати до Адм. „Діла“ під „Поділля“. 42 2—3

КАРПАТСЬКИЙ Лещетарський Клюб має до винайму на літній сезон домівку в Славсько, зложену з 3 кімнат і кухні — з частинним урядженням. Інформації у п. В. Панькова, Львів, ул. Генінга 16, І. п. телефон 6-24. 44 1—2

КАМЕНИЦЯ одноповерхова, комфорт — ціна 28.000 зол. Камениця нова — горішній Личаків — 30.000 зол. вклад 17.000 зол. Дім партеровий — півкомфорт, цілий вільний — 21.000 зол. Зголошення: Чорний, св. Петра ч. 11 від 2—4. 47 1-1

ПРОДАМ оказійно великий концертовий фортепян у дуже доброму стані марки Відень Чапка з металевими плитами, як і великий кредено антик, оріховий, цілий різьблений з алегоричними фігурами, мармурова плита — одноціла, також лексикон Брокгавза в 17 томах, люксусовий. Продам також молотілку ручну — дешево. Зголошення до Адмін. „Діла“ для Д. С. Т. 50 1—2

ІНСТРУКТОР для 10-літнього хлопця на провінції до шкільних предметів і фортепяну потрібний від 15. серпня. Зголошення в Адміністрації під „Інструктор“. 38 2—3

СТРІЛЕЦЬКІ пісні на фортепян зі словами за 10 золотих висилає „Торбан“ Львів, ул. Софії 78. 52 1—

ШУКАЄМО інтелігентної дівчини спокійної вдачі до 3-літнього хлопчика. Зголошення приймає гр. кат. уряд парохіяльний у Судовій Вишні. 43 1—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає такі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Algemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв:

BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35–4

У листах треба зазначувати:

Ausland-Abteilung. Місця платности у Польщі: Банк для торговлі та промислу Познань (чекове конто в ПКО, ч. 200...). Почтове конто в Берліні: Berlin, ... 3.111. 27-

ПРОЕКТИ І БУДОВИ ЦЕРКОВ
народніх домів і кооператив виконує в цінах поміркованих
Інжинір архітект управнений будівничий
ЛЕВ ЛЕВИНСЬКИЙ
заприсяж. судовий знавець для справ церковного будівництва.
СОДОВА Ч. 3. ЛЬВІВ. СОДОВА Ч. 3.
Оцінки і нагляд над будівлями, поради безплатно. — **Телефон 74-67.**

ПРОДАЄТЬСЯ гарна фарма 160 акрів, добрі будинки з худобиною та машинами за 2.700 дол. H. Willmore, Kuroki, Saskatchewan, Canada. 39 1-

КОНКУРС.

Головна Управа Р. Ш. оголошує отсим конкурс на учителя польської мови і математики при гімназії в Городенці з речинцем вношення подань до 1. серпня 1933. Вимагані повні кваліфікації.

НАЙГАРНІШЕ ПОЛОЖЕНІ У ЛЬВОВІ ПАРЦЕЛІ обтяж. гіпот. доляровим довгом, який хочу сплатити, продам по теперішнім курсі зол. 9 за одного доляра (також у книжочках ПКО і ГКО). В цей спосіб купець не тратить ні сотика на курсі доляра. Напр.: парцелю вартости 900 зол. можна дістати за 100 ефект. долярів. Зголошення ПЕКАРСЬКА 50 УПРАВА ДОМУ. 51 1—

Поширюйте „Діло“.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошеневих.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . . зол. 0.15
1 „ одношпальтовий надіслане і некрольоґи „ 0·40
1 „ „ в тексті і новинках „ 0·48
1 „ „ на першій сторінці . „ 0·55

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні по . . . . зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . „ 0·08
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 380·—
„ „ 1/2 . . . . . . „ 200·—
„ „ 1/4 . . . . . . „ 110·—
„ „ 1/8 . . . . . . „ 60·—
Текстові сторони 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідав Олександер Костик — Видає Видавнича Спілка „Діло“ — З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, ...